

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

63 Privilegia monialibus Ordin. Sanctae Clarae concessa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

60 *insti. moral. c. 35. sub ver. quartò quaritur,* & debet solvi de omnibus fructibus sine aliqua impensarum deductione, *cap. non est, & d. gloss. in cap. cum non sit, & gl. fin. in cap. ex parte; & Abb. in cap. pastoralis nu. 2. eod. tit. quæ procedunt in decimis prædialibus, sicut in personalibus, ut per gloss. fin. in d. cap. non est, cap. pastoralis, & ibi Abb. nu. 1. 6. & 7. eod. tit.*

61 Debetur decima prædialis, etiam si dominus fructus conditionem rei suæ mutet, nempe, si in agro, qui arari, & grano seminari solebat, quis vineam plantaverit, vel agrum ad pratium reducerit, aut in eo oriza seminaverit, seu in area, vel platea arbores sererit, vel domos extruxerit, sive ex vinea agrum ad seminandum fecerit, quæ omnia dominus facere potest, absque Ecclesiæ consensu, & si qualitate mutata prædialiter fructus reddant, major decima debetur, ut est text. *in c. commissum, & ibi Abb. nu. 2. de decim. Covar. pract. qu. c. 37. num. 5. Rot. divers. decis. 17. num. 10. par. 2. & Azor. qui testatur hanc esse communem sententiam, in eo cap. 35. sub ver. decimum quaritur.*

62 Quamvis enim privilegio Papæ & exemptione decimæ tolli possint, per text. *in cap. à nobis,* ubi etiam gloss. *de decim. cum alijs supra num. 58. deductis,* pluries tamen super privilegijs eximentibus à decimarum solutione solet dubitari. Quo casu verba privilegiorum sunt ponderanda, quia, si privilegium respicit terras, seu prædia, coloni colentes illas privilegio participant, estque transitivum ad colonos, & tunc privilegium dicitur reale, gloss. *in clem. 1. in verb. excolendas, circa fin. de decim. & ibi Cardin. Abb. Imol. Anchar. Vital. & alii idem Abb. in cap. ex parte, num. 5. de decim.*

& consil. 9. dub. 2. lib. 1. Rot. decis. 4. de privileg. in ant. de communi testatur, Soc. in cons. 268. ante numer. 1. lib. 2. & post alios ibi allegat, idem tenet Rot. divers. decis. 23. num. 6. par. 2.

63 Moniales enim Ordinis S. Claræ habent privilegia à Summis Pontificibus concessa, quod ipse de quibuscunque terris, & possessionibus suis quas per se, vel colonos, aut servitores suos excoli, aut cultivari faciebant, aut in posterum facerent, nullas decimas, & primitias parochialibus Ecclesijs, & alijs persolverent, nec ipsæ, aut possessionum earundem coloni ad earum solutionem à quocunque cogi possent, & idè favore earundem monialium, suorumque colonorum in causa Conchen, exemptionis decimarum, in Rota coram Orano.

Die 20. Januarij 1589. fuit resolutum monialium Beatæ Mariæ Conceptionis, Ordinis S. Claræ intensionem fundari in privilegijs per Summos Pontifices Abbatissis & monialibus ejusdem Ordinis Sanctæ Claræ concessis, in quibus habeatur, quod ipsæ de quibuscunque terris, & possessionibus suis, quas per se, vel colonos, aut servitores excoli, & cultivari faciebant, aut in posterum facerent, nullas decimas, & primitias parochialibus Ecclesijs, & alijs persolverent, nec ipsæ, aut possessionum earundem coloni ad earum solutionem à quocunque cogi possint.

Neque verò laborandum est circa verificationem dicti privilegij, ex quo fuit concessum motu proprio, & concurrat cursus temporis, & illius observantia, prout, aliàs fuit dictum in una Lucana Decanatus coram Aldobrandino, & in alia Burgen. jurisdictionis coram Seraphino, & est de-

cil. Caputaq; 378. n. 5. l. 2. in qua habetur, quod presentes ꝛ non possent renunciare privilegio in præjudicium successorum; ex hoc enim tollitur id, quod dicebatur de non usu privilegij, ultra quod cum à concessione privilegij per Paulum III. non sint lapsi ꝛ quadraginta anni; prout inter alia requiritur, Boss. in tit. de princip. n. 329. & quando adisset temporis lapsus supersunt privilegia Pij V. & Papæ Gregorij XIII. recentia, & cum illud privilegium habeat decretum irritans, per non ꝛ utum non dicitur amissum, Rot. decis. 3. de privileg. in antiq. Hoc autem eo magis, quo fuit universo ordini concessum, nam per utum aliorum monasteriorum jus istarum monialium censetur præservatum, non secus, atque jus patronatus, ꝛ quod per exercitium unius ex compatronis aliis præservatur, Abb. consil. 54. nu. 3. lib. 1. Curt. de jur. patr. vers. competentes, nu. 42. non obstat, quod in privilegio non fuerit facta mentio quasi possessionum eorum; qui decimas percipiebant, nam satis est, quod ꝛ natura exemptionis hoc habet, ut derogat juri eorum, qui illas percipiebant, Dec. cons. 115. nu. 2. Cassad. decis. 1. nu. 2. de privil. & ex his fuit resolutum monialibus exemptionem competere, donec ex bonis monasterij habeant singulæ viginti quinque ducatos, juxta privilegium Greg. XIII. inclusive, nisi obstat dispositio, cap. nuper de decim. de quo particulariter videbitur.

An autem, cap. nuper, de ꝛ decim. obstat monialibus dicti Ordinis, quin possint privilegio exemptionis ipsis concessio gaudere, puto distinguendum, aut enim exemptione gaudebant ante conc. generale sub Innoc. anno, 1215. celebrato, de quo per gloss. in eo cap. nuper, aut postea. Si ante

dictum concilium dicta exemptione gaudebant, illis etiam hodie suffragatur, si postea obtinuerunt privilegium, nisi fuerit, d. c. specialiter derogatum, dicto privilegio hodie gaudere non possunt, quia illi obstat dictum, c. nuper, ubi etiam Abb. num. 1. de decim. & ideo ꝛ Societas Iesu ultra privilegia obtenta à Paulo III. & Pio IV. Romanis Pontificibus, habuit etiam privilegium à Greg. Papa XIII. sub dat. Romæ die 1. Jan. 1578. super exemptione decimarum cum derogatione, d. c. nuper, quæ remouet omnem difficultatem, ut fuit à Rota decisum ut in decisionibus infra scriptis. Coram Bubalo Cartageni. decimarum 20. Octobr. 1578. fuit resolutum per dominos privilegium fel. rec. Pij IV. ꝛ eximere Societatem Iesu à solutione decimarum spiritualium, debitatum rectoribus parochialium ecclesiarum de jure communi. Nam quicquid sit de privilegio recolen. mem. Pauli III. verba dicti privilegij Pij III. sunt adeo universalia, & prægnantia, ut sine difficultate comprehendant etiam istas decimas spirituales, eximit enim à quibuscunque decimis prædialibus, & personalibus sub quibus verbis non est dubium, quin includantur etiam decimæ spirituales, ut latè per Dec. cons. 113. nu. 4. & seq. quia prædiales decimæ ꝛ appellantur, quæ debentur parochæ de jure divino. c. tuas nobis, & c. ex parte, de decim. & satis constat de enixa mente Papæ, nedum ex dictis verbis universalibus, sed etiam ex derogatione regulæ de non toll. jur. quæf. ex qua apparet, quod voluit aliis præjudicare, ut per Crot. in cons. 49. nu. 16. Cassad. decis. 1. de privil. Beltram. in cons. 7. n. 4. in 2. par. 3. lib. 6. & in cons. 15. col. penul. & fin. lib. 6.

Nec obstat decisio Put. 63. lib. 3. quia in illo